

5. sınıf
müfredatı

HIZLI

Telafi Eğitimi

Mart - Nisan - Mayıs - Haziran ayları

Tüm Dersler

Türkçe - Matematik - Fen Bilimleri - Sosyal Bilgiler - Din Kültürü - İngilizce

Özetin özeti

Kazanım Soruları

Beceri temelli yeni nesil sorular

Çek koparı

Akıllı tahta uyumlu

EDITÖR YAYINEVİ

5. SINIF
TÜM DERSLER
HIZLI TELAFİ EĞİTİMİ

©

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

Bütün hakları Editör Yayınevi'ne aittir.
Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya
bir kısmının basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.
Editör Yayınevi bir Data Yayınları markasıdır.

ISBN/TARİH

978-605-280-277-9 / 02.06.20

SERTİFİKA NO

16199

KAPAK TASARIMI

Editör Yayınevi Dizgi Ekibi

SAYFA TASARIMI

Editör Yayınevi Tasarım Ekibi

BASKI VE CİLT

Melih Ambalaj

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.editoryayinevi.com

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE.....	3
MATEMATİK	43
FEN BİLİMLERİ	69
SOSYAL BİLGİLER.....	95
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ.....	115
İNGİLİZCE	133
CEVAP ANAHTARI.....	133

Kitap hakkında görüş ve önerileriniz için

WhatsApp hattımız: 05422620337

TÜRKÇE

EDITÖR YAYINEVİ

PARÇADA ANLAM

PARAGRAF

- Herhangi bir yazıyı oluşturan bir düşünce, duygu ya da olayla ilgili cümleler topluluğuna paragraf denir. Yani paragrafın bütün cümleleri aynı konuyu işler ve aynı düşünceyi açıklar ya da destekler nitelikte olmalıdır. Dolayısıyla paragraf kendi içinde bir bütünlük gösterir; kendinden önceki ya da sonraki paragraflara bir bağlılık göstermez.

PARAGRAFIN ANLAM YÖNÜ

Konu

- Paragrafta hakkında konuşulan, söz söylenen nesne, durum, olay ya da kavrama konu denir.
- Her paragrafta yazar bir şeylerden bahseder, okura bir mesaj göndermek ister. Bir paragrafın konusunu bulabilmek için paragrafta "Yazar bu paragrafta ne anlatıyor? Yazar bu paragrafta ne üzerinde duruyor?" soruları sorulmalıdır.

Örnek:

Günlük yaşamda insanların size tuhaf gelen bazı davranışlarını görebilirsiniz. Kimi duvara dayalı bir merdiven altından geçmez ve bunu uğursuzluk sayar. Kimi önüne bir kara kedi çıkarsa o günü kötü geçireceğini düşünür. Oysa bunların sağlam bir dayanağı ya da bilimsel bir geçerliliği yoktur.

Yukarıdaki paragrafın konusunu belirlerken paragrafta "Yazar bu paragrafta ne anlatıyor?" sorusunu sorduğumuzda "toplumdaki yanlış inanışlar" cevabını veririz. Dolayısıyla paragrafın konusu "toplumdaki yanlış inanışlar"dır.

Ana Düşünce (Ana Fikir)

- Belli bir konuda bir yazının temeli olan, yazıda asıl anlatılmak istenen, en çok vurgulanan, okura kazandırılmak istenen temel düşünceye ana düşünce (ana fikir) denir. Her paragraf bir ana düşünce etrafında toplanmış cümlelerden oluşur.
- Ana düşünce sözü edilen konuyla ilgili olarak asıl söylenmek istenen, özellikle vurgulanmak istenen görüşü belirtir. Paragrafta ana düşünceyi bulmak için paragrafta "Yazarın bu konuda asıl söylemek istediği şey nedir? Yazar bu yazıyı niçin yazmıştır? Yazarın asıl anlatmak istediği nedir?" soruları sorulmalıdır.

Örnek:

İnsan sesi güzelliğine yazın kavuşur. Çünkü yaz, engin mavisiyle umut demektir. Güzelliktir, güzeli düşünmektir. Sanat ilhamları en çok yazın gelir yoklar kapımızı. Yazın yazılanlar, çizilenler daha umut verici, iç açıcı şeylerdir. İnsanlar daha güçlü, daha isteklidir. Çünkü yaz mutluluk kaynağıdır. Yukarıda verilen paragrafın ana düşüncesini bulmak için paragrafta "Yazarın asıl anlatmak istediği nedir?" diye sorarsak cevabımız "Yaz mevsiminin insanlara yaşama sevinci vermesi" olacaktır. Dolayısıyla bu cevap paragrafın ana düşüncesini oluşturmaktadır.

Yardımcı Düşünce

- Paragrafta ana düşünceyi açıklayan, destekleyen, geliştiren düşüncelere yardımcı düşünce

denir. Yardımcı düşünceler ana düşünceye açıklık kazandırmak için kullanılır. Yani paragrafta ana düşünceyle yardımcı düşünceler mutlaka uyum içinde olmalıdır.

- Sınavlarda paragrafta yardımcı düşünceyi buldurmaya yönelik sorular genellikle şu kalıp ifadelerle sorulmaktadır:
  - Bu paragraftan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?
  - Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafta savunulan görüşle çelişir?
  - Yazarı böyle bir yargıya ulaştıran neden aşağıdakilerden hangisi olamaz?
  - Bu paragrafta dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
  - Bu paragrafta aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?
  - Böyle konuşan (verilen paragraftaki şekilde) biri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

Başlık ve İçerik Uyumu

- Bir metin yazarken dikkat etmemiz gereken önemli ayrıntılardan biri de metnin başlığının içerikle uyumlu olmasıdır. Okuyucu metnin başlığını okuyarak o metinde ele alınan konu hakkında fikir sahibi olabilmelidir. Ayrıca metinde ilk okunduğunda okuyucuyu çarpan, onun dikkatini çeken bir başlık kullanırsak yazdığımız metin hem daha fazla insan tarafından hem de daha dikkatli bir şekilde okunacaktır.

SORU İŞARETİ (?)

- Soru eki ya da soru sözcüğü içeren soru anlamlı cümlelerden sonra kullanılır.
  - ↳ Sınavlarımız ne zaman bitecek?
- Bazı cümleler içinde soru eki ya da soru sözcüğü bulunmadığı halde vurgu ve tonlama yardımıyla soru anlamı taşır. Bu cümlelerin sonuna da soru işareti konur.
  - ↳ Bu yazıyı sen tamamlayacaktın?
- Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır. Bu durumlarda soru işareti parantez içine alınır.
  - ↳ Yüz tane matematik sorusunu 30 dakikada (?) çözmüş.
- Soru anlamı taşıyan sıralı ve bağlı cümlelerde soru işareti cümlelerin sonuna konur.
  - ↳ Şimdi neredeydi, ne yapıyordu, kimi düşünüyordu?

ÜNLEM İŞARETİ (!)

- Korku, acıma, sevinç, şaşırma veya kıvanç bildirilen duyguları anlatan cümlelerin ya da sözcüklerin sonunda kullanılır.
  - ↳ Vah vah, yavrucak kimsesiz kaldı!
- Seslenme, uyarı ve hitap bildiren sözcüklerden sonra kullanılır.
  - ↳ Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri!
- Alay, küçümseme, kinaye anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay araç içinde kullanılır.
  - ↳ Adam kendini çok zeki (!) zannediyor.

KISA ÇİZGİ (-)

- Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonunda kullanılır.

- Ara sözlere ve ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin ve ara cümlelerin başına ve sonuna kısa çizgi konur.
  - ↳ Ankara -ülkemin kalbi- bu mevsimde çok soğuktur.
- Kelimeler ve sayılar arasında "ve, ile, ila, ...den ...a, arasında" anlamlarını vermek amacıyla kullanılır.
  - ↳ İstanbul - İzmir kara yolu ulaşımına açıldı.

UZUN ÇİZGİ (—)

- Yazıda satır başında verilen konuşmalardan önce kullanılır. Buna konuşma çizgisi de denir.
  - ↳ İstanbul'a gelen herkese sorulan sorular şunlardır:
    - Eminönü'nde balık ekmek yedin mi?
    - Sultan Ahmet Camii'ni gezdin mi?
    - Kız Kulesi'ne karşı oturup Boğazi seyrettin mi?
- Oyunlarda (tiyatro oyunlarında) konuşan kişinin adından sonra da uzun çizgi konabilir.
  - ↳ Bekir Efendi — Bu konuda çok haklısınız efendim.

EĞİK ÇİZGİ (/)

- Tarihler yazılırken gün, ay ve yılı gösteren sayıların arasında kullanılır.
  - ↳ 08 / 09 / 2017
- Bir şiiri oluşturan dizeler yan yana yazıldığında dizelerin arasında kullanılır.
- Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır.

-diğında / -diğinde , -an / -en

TIRNAK İŞARETİ (" ")

- Bir kimseden ya da yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içinde verilir.
  - ↳ Atatürk "Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir." demiştir.
- Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.
  - ↳ Osmanlı Devleti'nin yüzyıllar süren "adaletli yönetimi" Osmanlı sınırlarında yaşayan herkesi memnun etmişti.
- Cümle içerisinde eser adları ve bölüm başlıklarının adları tırnak içinde verilir.
  - ↳ Bu hafta "Çalığışu" adlı romanı okumaya başladım.

KESME İŞARETİ (')

- Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
  - ↳ Mustafa Kemal Atatürk'ün, Namık Kemal'de, Orhan Pamuk'tur
- Özel isimlere getirilen çoğul eki, yapım ekleri ve bunlardan sonra getirilen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz.
  - ↳ Türklerin, Türkçede, İstanbullu
- Kısaltmalara getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır.
  - ↳ TBMM'nin, ABD'de, RTÜK'ün
- Sayılara getirilen ekler de kesme işaretiyle ayrılır.
  - ↳ Her zaman 1'inci sırada otururdu.
- Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına getirilen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
  - ↳ 12 Mayıs'ta sınav yapılacak.

MATEMATİK

EDITÖR KAYINEVİ

VERİ İŞLEME

Araştırma: Belli bir konuda herhangi bir grubun görüşünün ne olduğunun belirlenmesi işlemine denir.

Araştırma yapılırken; araştırma sorusu belirlenir, uygun örneklem seçilir, veriler toplanır, veriler tabloya aktarılır.

Örneklem: Belli bir konuda bir grubun görüşünün ne olduğunu belirlemek için üzerinde araştırma veya deney yapılacak gruba örneklem denir.

Veri: Araştırmalarda bir amaca yönelik toplanan bilgiye veri denir. Veri toplanırken anket, görüşme tarama vb. toplama araçları kullanılır.

Sıklık Tablosu: Bir veri topluluğundaki her bir verinin olma sıklığını sayılarla gösteren tabloya sıklık tablosu denir. Verilerin sütunlarla gösterildiği grafiğe sütun grafiği denir.

NOT

Sütun grafikleri verilerin karşılaştırılmasını sağlar, belli bir zaman aralığındaki değişiklikleri gösterir.

Örnek:

Araştırma sorusu: 5-A sınıfındaki öğrencilerin en çok sevdiği ders nedir?

Verilerin Toplanması: Araştırma sorusu sınıftaki tüm öğrencilere sorulup cevaplar kaydedilir.

Verilerin Düzenlenmesi: Tablo oluşturulur.

Verilerin Gösterimi: Elde edilen veriler sıklık tablosu ve sütun grafiğinde gösterilir.

Tablo: En Sevilen Ders	
Dersler	Oy sayısı
Fen Bilimleri	7
Beden Eğitimi	11
Matematik	6
Türkçe	8
Sıklık Tablosu	

Örnek:

Aşağıda verilenlerin araştırma sorusu olup olmadığını bulalım.

Bir ülkede en çok üretilen tarım ürünleri nelerdir? **Araştırma sorusudur.**

Okul müdürünün ismi nedir? **Araştırma sorusu olamaz.**

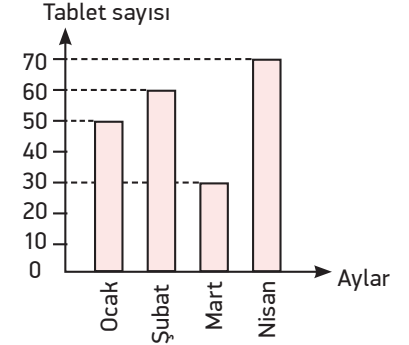
Yemekhanede en az sevilen yemekler hangileridir? **Araştırma sorusudur.**

Emre'nin en çok sevdiği meyve hangisidir? **Araştırma sorusu olamaz.**

Öğrenciler en çok hangi hayvanı seviyor? **Araştırma sorusudur.**

Örnek:

Aşağıda bir mağazanın 4 aylık tablet satış miktarı verilmiştir. Buna göre grafiği yorumlayalım.

- En çok tablet **nisan** ayında satılmıştır.
- Şubat ayında **60** tablet satılmıştır.
- Nisan ayındaki satışlar mart ayına göre **40** tane artmıştır.
- En az tablet **mart** ayında satılmıştır.
- İlk iki ayda toplam **110** adet satılmıştır.
- Şubat ayında ocak ayından **10** adet fazla satılmıştır.
- 4 aydaki toplam satış **210** adettir.
- Mart ayında ocak ayından **20** tane daha az satılmıştır.

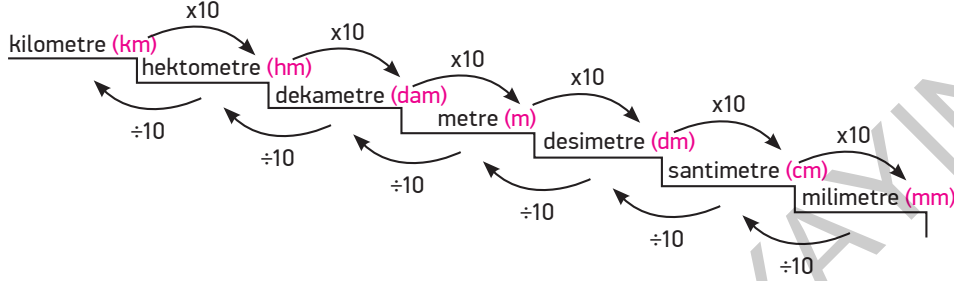

UZUNLUK VE ZAMAN ÖLÇME

Uzunluk Ölçme

Uzunluklar ölçülürken; kilometre, metre, santimetre gibi uzunluk ölçüleri kullanılır.

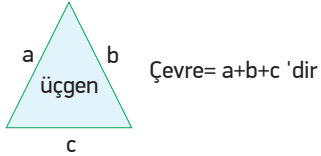
- Uzunluk ölçüsü temel birimi metredir. "m" ile gösterilir.

Verilen tabloda birimleri birbirine dönüştürürken; yukarı çıkılan her basamak için 10 ile bölünür. Aşağı inilen her basamak için 10 ile çarpılır.

ÇEVRE

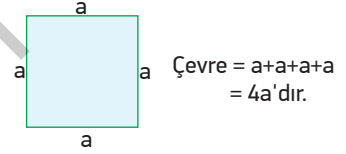
Kenarlarının uzunlukları a, b ve c olan üçgenin çevre uzunluğu;

NOT

Tüm dörtgenlerin çevre uzunlukları; kenar uzunluklarının toplamına eşittir.

Örneğin: Kenar uzunluğu a cm olan karenin çevre uzunluğu ;

ZAMAN ÖLÇME

Saat: 1 gün 24 saattir. Yani 1 saat bir günün yirmi dördte biridir. Bir saat içinde iki yarım veya dört çeyrek saat bulunur.

Dakika: Bir saat 60 dakikadır. Yani dakika bir saatin altmışta biridir. Yarım saat 30 dakika, çeyrek saat 15 dakikadır.

Saniye: Bir dakika 60 saniyedir. Yani 1 saniye dakikanın altmışta biridir.

1 yıl: Dünyanın güneş etrafında bir tam dönüşü 1 yıldır.

Örnek: 4 saat 35 dakikanın kaç dakika olduğunu bulalım.

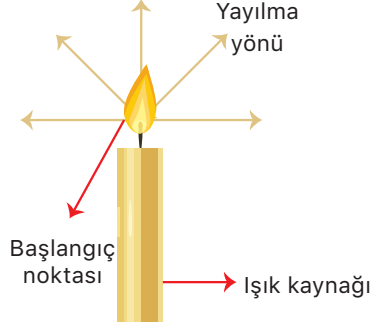
Çözüm: 1 saat = 60 dakika ise 4 saat x 60 = 240 dakika 4 saat 35 dakika = 240 + 35 = 275 dakikadır.

1 saat = 60 dakika, 1 dakika = 60 saniye
Saat, dakika ve saniyelerle işlem yaparken, aynı birimler toplanır. Gerekirse birbirlerine dönüştürülür.

FEN BİLİMLERİ

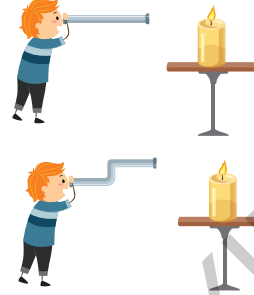
EDITÖR YAYINEVİ

IŞIĞIN YAYILMASI

- Bir kaynaktan çıkan ışınlar bir engel ile karşılaşmadığı sürece her yöne ve doğrular boyunca yayılır.
- Işın, kaynaktan çıkan ışığın izlediği yolu gösteren hayali çizgilerdir. "→" şeklinde gösterilir.
- Bir kaynaktan çıkan ışık ışınları ışığı geçiremeyen cisimlerin arkasına ulaşamaz. Ancak o cisim üzerinde delikler açılırsa arka kısmına ışınlar ulaşabilir.
- Kendiliğinden ışık üretebilen kaynaklar doğal ışık kaynağıdır. Güneş, ateş böceği, şimşek, yıldırım gibi. Kendiliğinden ışık üretemeyen insanlar tarafından üretilen kaynaklara yapay ışık kaynağı denir. Mum, fener, ampul örnek verilebilir.

Işığın Doğrusal Yayıldığıının Kanıtları

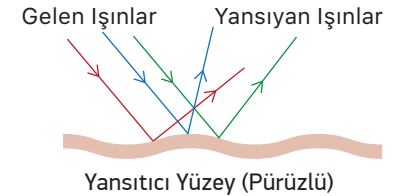
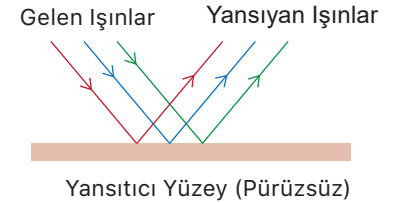

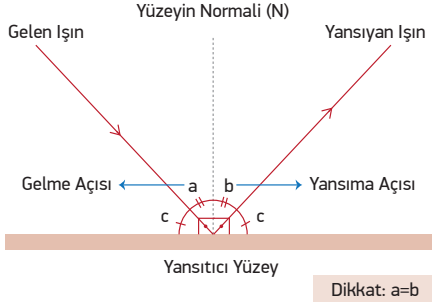
- Güneş'in doğduğunda sadece bulunduğu yeri değil her yeri aydınlatması
- Işık kaynağına düz bir boruyla bakıldığında ışık görülebilirken eğri boruyla bakıldığında ışığın görülememesi
- Delikli kartonun içine bırakılan ışık kaynağının açılan deliklerden her yöne ışığını yayması
- Ampulden yayılan ışığın odanın her yerini aydınlatması
- Gölge oluşumu

IŞIĞIN YANSIMASI

- Bir kaynaktan çıkan ışınların bir yüzeye çarptığında geldiği ortama geri dönmesine ışığın yansımaları denir.

- Düzgün ve pürüzsüz yüzeye gelen ışınların yüzeye çarptıktan sonra aynı şekilde geri dönmesine düzgün yansımaya, pürüzlü yüzeylere paralel gelen ışınların paralel değil de farklı yönlerde yansımalarına dağınık yansımaya denir.
- Pürüzsüz yüzeylere; cam, ayna, durgun su, cilalanmış masa örnek verilebilir.
- Pürüzlü yüzeylere; tahta, buruşuk alüminyum folyo, halı, buzlu cam örnek verilebilir.

Gelen Işın: Işık kaynağından çıkarak yansıtıcı yüzeye gelen ışındır.

Yansıyan Işın: Yansıtıcı yüzeye çarpıp geldiği ortama yönünü değiştirerek geri dönen ışındır.

Yüzey Normali (N): Yüze gelen ve yansıyan ışının gösterilmesini sağlayan hayali bir çizgidir. Yüze dik ve kesikli çizgi halinde gösterilir.

Gelme Açısı (a): Gelen ışın ile yüzey normali arasındaki açıdır.

Yansıma Açısı (b): Yansıyan ışın ile yüzey normali arasındaki açıdır.

YANSIMA KANUNLARI

1. Gelen ışın, yansıyan ışın ve yüzey normali aynı düzlemindedir.
2. Gelme açısı = Yansıma açısı ($a = 60^\circ$ ise $b = 60^\circ$, $c = 30^\circ$ olur.)
3. Yüzey normaline dik gelen ışın aynı doğrultuda geri yansır.

IŞIĞIN MADDE İLE KARŞILAŞMASI

- Işık bir madde ile karşılaşırca madde ışığı geçirebilir, geçirmeyebilir veya yarı geçirebilir. Bu durum maddelerin yapısı ile ilgilidir.
- Maddeler; saydam, yarı saydam ve opak maddeler olmak üzere üçe ayrılır.

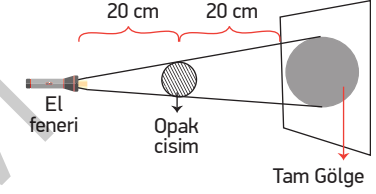
Saydam Madde: Işığı geçirebilen maddelerdir. Bir cismin önüne bırakıldığında o cisim net olarak görülür. Örnek; pencere, hava, şeffaf naylon, gözlük camı verilebilir.

Yarı Saydam Madde: Işığın bir kısmını geçirebilen maddelerdir. Bir cismin önüne yarı saydam bir madde bırakıldığında o cisim kısmen görünür. Tül perde, buzlu cam, yağlı kâğıt, sis örnek olarak verilebilir.

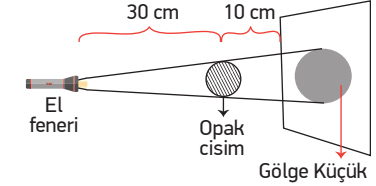
Opak Madde: Işığı hiç geçiremeyen maddelerdir. Bir cismin önüne bırakıldığında o cisim görülmez. Örnek; kitap, duvar, taş, tahta, kumaş, alüminyum folyo

TAM GÖLGE

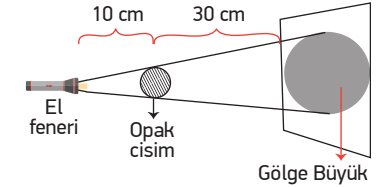
- Işık kaynağının önüne saydam olmayan yani opak cisim bırakıldığında cismin arkasındaki yüzeyde oluşan karanlık kısma tam gölge denir.

- Cismin ön yüzü ve etrafı aydınlıktır. Sadece arka kısmı karanlıktır.

- Işık kaynağı ile opak cisim arasındaki mesafe artarsa gölge küçülür.

- Işık kaynağı ile opak cisim arasındaki mesafe azalırca gölge büyür.

SOSYAL BİLGİLER

EDITÖR YAYINEVİ

HALKA HİZMET VEREN KURUMLAR

- Hayatımızı sağlıklı bir şekilde sürdürebilmek için temel ihtiyaçlarımızın karşılanması gerekmektedir.
- İnsanlar temel ihtiyaçlarının birçoğunu kendi başına karşılayamaz. Bu nedenle temel ihtiyaçların karşılanması için pek çok kurum görev yapmaktadır.

Eğitim ihtiyacımızın karşılanması için hizmet veren kurumlar: Kreşler, anaokulları, ilkokullar, liseler, üniversiteler, halk eğitim merkezleri, sürücü kursları, yabancı dil kursları vb. eğitim ihtiyacımızı karşılayan kurumlardandır.

- Ülkemizde üniversiteler hariç eğitim alanında hizmet veren kurumlar T.C. Millî Eğitim Bakanlığına bağlıdır.

Sağlık ihtiyacımızın karşılanması için hizmet veren kurumlar: Aile sağlığı merkezleri, tıp merkezleri, hastaneler vb. sağlık ihtiyacımızı karşılayan kurumlardandır.

- Ülkemizde sağlık alanında hizmet veren kurumlar T.C. Sağlık Bakanlığına bağlıdır.

Ulaşım ihtiyacımızın karşılanması için hizmet veren kurumlar: T.C. Devlet Demiryolları, Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Deniz Yolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü vb. ulaşım ihtiyacımızı karşılayan kurumlardandır.

- Ülkemizde ulaşım alanında hizmet veren kurumlar T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlıdır.

Güvenlik ihtiyacımızın karşılanması için hizmet veren kurumlar: Türk Silahlı Kuvvetleri, T.C. Milli Savunma Bakanlığına; Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı ise T.C. İçişleri Bakanlığına bağlıdır.

Adalet ihtiyacımızın karşılanması için hizmet veren kurumlar: Yargıtay, Danıştay, cezaevleri, barolar, adliyeler, Adli Tıp Kurumları vb. adalet ihtiyacımızı karşılayan kurumlardandır. Ülkemizde adalet ihtiyacımızı karşılayan kurumlar T.C. Adalet Bakanlığına bağlıdır.

Haberleşme ve iletişim ihtiyacımızın karşılanması için hizmet veren kurumlar: Cep telefonu operatörleri, TRT, televizyon kanalları vb. ülkemizde haberleşme ve iletişim alanında hizmet veren kurumlara örnektir.

- Bu kurumlar T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlıdır.

Barınma ihtiyacımızın karşılanması için hizmet veren kurumlar: Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlükleri, Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı, TOKİ vb. barınma hizmeti vermektedir.

E-devlet: Devlet tarafından verilen bazı hizmetlerin elektronik ortamda sunulmasıdır. Bu sayede devlet hizmetlerinin vatandaşa en kolay ve etkili yoldan hızlı ve kesintisiz bir şekilde ulaştırılması hedeflenmektedir.

E-devlet ile sunulan hizmetlerden bazıları şunlardır:

- Mahkeme dava dosyası sorgulama
- Trafik cezası sorgulama

- Adli sicil kaydını sorgulama
- Vergi borcunu öğrenme
- Cep telefonu ile IMEI numarasını eşleştirme
- MEB sınav yeri ve sonucu sorgulama
- Doğal afet sigortası poliçe sorgulama

Sivil Toplum Kuruluşları

- Yardımlaşma, dayanışma ve iş birliği içinde hareket ederek toplum yararına hizmet eden kuruluşlara **sivil toplum kuruluşu** denir.

Sivil toplum kuruluşlarının özelliklerinden bazıları şunlardır:

- ↳ Gönüllülük esasına göre çalışırlar.
- ↳ Devletin yükünü azaltmaya çalışırlar.
- ↳ Masrafları, çalışmalara destek veren üyelerin bağışlarıyla karşılanır.
- ↳ Maddi kazanç sağlama amacı taşımazlar.
- ↳ Amaçları topluma hizmet edip toplumun sorunlarına çözüm bulmaktır.

Sivil toplum kuruluşlarından bazıları şunlardır:

- ↳ Darüşşafaka Cemiyeti, Mehmetçik Vakfı, Lösemili Çocuklar Vakfı (LÖSEV), Yeşilay, Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA), Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGEV) vb.

Darüşşafaka Cemiyeti

- 1863 yılında kurulmuştur. Annesi ve babası hayatta olmayan, maddi olanakları yetersiz yetenekli öğrencilere karşılıksız eğitim olanağı sunar.

Yeşilay

- Sağlık alanında hizmet veren bir sivil toplum kuruluşudur.
- Sigara, içki ve uyuşturucu gibi bağımlılık yapan maddelerin zararlı etkilerine karşı insanları korumaya çalışır.

Lösemili Çocuklar Vakfı (LÖSEV)

- Sağlık alanında hizmet veren bir sivil toplum kuruluşudur.
- Çocukların sağlık ve eğitim başta olmak üzere her türlü ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olur.

Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA)

- İnsanlara çevre ile ilgili hizmet veren bir sivil toplum kuruluşudur. Erozyonla mücadele etmek için ağaçlandırma kampanyaları düzenler.
- Vatandaşları erozyonla mücadele konusunda bilinçlendirir.

Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGEV)

- Eğitim alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşudur.

Mehmetçik Vakfı

- Türk Silahlı Kuvvetlerinde yaptığı vatan hizmeti sırasında şehit olan askerlerin bakmakla yükümlü oldukları yakınlarına yardım sağlar.

YAŞADIĞIM YERİN YÖNETİMİ

- Toprak bütünlüğüne bağlı olarak siyasal bakımdan örgütlenmiş millet veya milletler topluluğunun oluşturduğu varlığa **devlet** denir.
- Devletimizin sunduğu hizmetlerden vatandaşların daha etkili ve kolay bir şekilde yararlanmasını sağlamak için çeşitli yönetim birimleri oluşturulmuştur.
- Ülkemizin yönetimi merkezi yönetim, merkeze bağlı yönetim ve yerel yönetimler olmak üzere üçe ayrılır.

Merkezi Yönetim

- Ülkemizin yönetiminde etkin olan kurum Cumhurbaşkanlığıdır.
- Yaşadığımız yerleşim birimlerindeki yetkililer, merkezi yönetime karşı sorumludurlar.
- Ülkemizde merkezi yönetime ve bakanlara yardımcı olması için Milli Güvenlik Kurulu, Danıştay, Sayıştay gibi kurumlar oluşturulmuştur.

Merkeze Bağlı Yönetim

- İl ve ilçe yönetimi olarak ikiye ayrılır.

İl Yönetimi

- Merkeze bağlı en büyük yönetim birimi olan illeri **vali** yönetir.

Valilerin görevlerinden bazıları şunlardır:

- Valiliğe bağlı memurları denetlemek
- İldeki güvenliği sağlamak
- İl sınırlarında kanunları ve bakanlıklardan gelen emirleri uygulamak
- Millî bayramlara merkezi yönetimi temsilen katılmak, halkın bayramını kutlamak

- İlin eğitim, kültür, ulaşım ve sanayi gibi alanlarda gelişip kalkınmasını sağlamak
- İlde bulunan vatandaşların yönetimle ilgili olan istek veya şikâyetlerini dinlemek

İlçe Yönetimi

- İllere bağlı olan ilçeler **kaymakam** tarafından yönetilir.

Kaymakamın görevlerinden bazıları şunlardır:

- ↳ İlçedeki vatandaşların istek ve şikâyetlerini dinlemek
- ↳ İlçedeki resmi kurum ve kuruluşların çalışmalarını takip etmek
- ↳ İlçenin eğitim, kültür, ulaşım ve sanayi gibi alanlarda gelişip kalkınmasını sağlamak

Yerel Yönetimler

- Belediyeler ve muhtarlıklar yerel yönetimlerdir.

Belediyeler

- Belediye başkanları tarafından yönetilen belediyelerin; itfaiye ve zabıta hizmeti sunmak, il ve ilçe merkezlerinde ulaşım hizmetlerini sağlamak gibi daha birçok görevi vardır.

Köy ve Mahalle Yönetimi

- Köyler ve mahalleler **muhtar** tarafından yönetilir. Muhtarların; salgın ve bulaşıcı hastalık durumunda yetkililere haber vermek, seçmen kağıtlarının dağıtılmasını sağlamak gibi daha birçok görevi vardır.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

Hiz. Muhammed'in (sav.) Evliliği ve Çocukları

- Hiz. Muhammed (sav.) dünyaya gelmeden babasını, altı yaşındayken annesini kaybetmiş ve dedesi Abdülmüttalip'in yanında kalmıştır. Dedesinin ölümü üzerine amcası Ebu Talip bakımını üstlenmiştir.
- Hiz. Muhammed (sav.) dürüstlüğü ve güzel ahlakıyla toplumda yer edinmiştir. Bundan dolayı insanlar ona Muhammed-ül Emin (Güvenilir Muhammed) diyorlardı.
- Hiz. Hatice, Mekke'nin asil kadınlarından biriydi. Zeki, iffetli, zengin bir hanımdı.
- Güzel ahlakından dolayı Mekkeliler ona saf ve temiz anlamına gelen "Tahire" lakabını vermişlerdir.
- Hiz. Muhammed'in dürüst ve erdemli bir kişiliğe sahip olduğunu duyan Hiz. Hatice, ona ticari ortaklık teklif etti. Hiz. Muhammed de onun teklifini kabul etti.
- Hiz. Hatice, Hiz. Muhammed'in nezaketinden ve dürüstlüğünden çok etkilendi. Hiz. Muhammed (sav.) de Hiz. Hatice'nin üstün ahlakı ve terbiyesinden etkilenmiştir.
- Hiz. Hatice, Hiz. Muhammed (sav.) ile evlenmek istediğini ona ilettil. Aile büyüklerinin onayıyla evlendiler. Evlendikleri zaman Hiz. Muhammed (sav.) 25, Hiz. Hatice 40 yaşındaydı. Evliliklerinden altı çocukları oldu. Bunların ikisi erkek, dördü kızdı. Çocuklarının isimleri: Kasım, Zeynep, Rukiye, Ümmü Gülsüm, Fatıma ve Abdullah'tır.
- Hiz. Muhammed ile Hiz. Hatice'nin evliliği 25 yıl sürdü. Hiz. Hatice Hiz. Muhammed'i çok sevmiş, onun peygamberliğine inanan ilk kişi olmuştur.

NOT

Hiz. Muhammed'in (sav.) oğulları Kasım ve Abdullah çok küçük yaşlarda vefat etti. Hiz. Fatıma hariç diğer kızları kendisinden önce vefat etti.

- Hiz. Muhammed'in Mısırlı eşi Mariye'den de İbrahim adlı bir çocuğu oldu. O da küçük yaşta vefat etti.

Bir Eş Olarak Hiz. Muhammed (sav.)

- Hiz. Muhammed'in (sav.) bir eş ile hayatı paylaşmanın gereğine inanmış, bunu uygulamış ve kendisi de bu konuda iyi bir örnek olup evliliğe teşvik etmiştir.
- "Dikkat edin! Sizin hanımlarınız üzerinde hakkınız olduğu gibi hanımlarınızın da sizin üzerinde hakkı vardır." diye buyurmuştur.
- O eşlerine karşı anlayışlı ve sabırlı davranmıştır. Onlarla iyi bir iletişim içinde olmuş, kırdıklarında veya kıskandıklarında kendilerini yadırgamamış aksine durumu düzeltme yoluna gitmiştir.
- Eşlerine her zaman iltifatlarda bulunmuş, nezaketli davranmıştır. Onlar ile uyum içinde olmuş, karar alınacağı zaman onlarla beraber karar almıştır.

Bir Baba Olarak Hiz. Muhammed (sav.)

- Hiz. Muhammed'in (sav.) Kasım, Abdullah, İbrahim, Zeynep, Rukiye, Ümmü Gülsüm, Fatıma olmak üzere 7 çocuğu olmuştur.
- O, çocuklarına her zaman sevgi dolu ve şefkatli olmuş, eğitim ve bakımlarıyla bizzat kendisi ilgilenmiştir.

- Erkek-kız çocuklarını ayırmaksızın eğitim veren ve güzel ilgi gösteren kişinin cennetinden korunacağını belirtmiştir.
- Enes bin Malik, ailesine karşı Hiz. Muhammed'den daha şefkatli kimseyi görmediğini söylemiştir.
- Nitekim, Hiz. Fatıma'nın gözyaşlarını kendi elleriyle silmiş, onu teselli etmiştir. Hiz. Fatıma'yı gördüğünde kucağını açıp, öperek karşılamıştır.
- ↳ "Çocuklarınızı çok öpün, her öpüşte cennetdeki dereceniz yükselir."
- Hiz. Muhammed, Ebul Kasım olarak anılmıştır. Oğlunun adıyla anılmak onun çok hoşuna gitmiştir.

Bir Dede Olarak Hiz. Muhammed (sav.)

- Hiz. Muhammed (sav.) çocuklarına sevgi ve şefkat gösterdiği gibi torunlarını da çok severdi.
- Her seferinde Hiz. Hasan ve Hiz. Hüseyin'e sevgilerini dile getirip Allah'ın da onları sevmesi için dua etmiştir.
- Onlara "Dünyadaki iki reyhanım" diye hitap etmiştir.
- Hiz. Hasan ve Hiz. Hüseyin, Hiz. Muhammed (sav.) namaz kılip secdeye vardığında, onun sırtına çıkarlardı. Hiz. Muhammed (sav.) onlara kızmaz onları yavaşça yere bırakır, namaza devam ederdi. Bazen de secdede kalır onlar kalkana kadar secdeden kalkmazdı.

Hiz. Muhammed (sav.) ve Ailesinin Örnek Davranışları

- Hz. Muhammed (sav.), toplumun temel taşı olan aileyi en güzel şekilde korumuştur. Hz. Muhammed (sav.) söz ve davranışlarıyla aile bireylerine örnek olmuş, öğütler vererek onları iyi ve güzel davranışlara yönlendirmiştir.

Hz. Muhammed'in (sav.) Ailesinde Sevinçler ve Sıkıntılar Paylaşıldı

- İnsan, yaşamında sevinçlerini ve üzüntülerini başkalarıyla paylaşma ihtiyacı duyar. Çünkü sevinçler paylaşıldıkça çoğalır sıkıntılarsa paylaşıldıkça azalır.
- Hz. Muhammed'in (sav.) ailesinde bireyler sevinçlerini paylaşırlardı. Hz. Muhammed (sav.) imkânları dahilinde aile bireyleriyle hediyeleşirdi.
- Hz. Muhammed'in ailesinde sevinçlerin yanı sıra sıkıntılar da paylaşıldı.
- Örneğin; Hz. Muhammed'in kızı Zeynep'in çocuğu hastalanmıştı. Kızı, durumu Hz. Muhammed'e bildirdi. Hz. Muhammed (sav.) de torununu görmeye gitti. Kızını ve torununu teselli etti.
- Bizler de ailemizde sevinç ve sıkıntılarımızı paylaşmalıyız. Paylaştıkça ailemizde dayanışma gerçekleşir, huzur ve mutluluk artar.

Hz. Muhammed'in (sav.) Ailesinde Misafire Cömert Davranılırdı

- Hz. Muhammed'in evinde misafir hiç eksik olmazdı. Onun evinde Medine'den ve uzak memleketlerden misafirler gelirdi.
- İnsanlar, Hz. Muhammed'le aynı ortamda bulunmaktan mutluluk duyarlardı. Sık sık Hz. Muhammed (sav.) ile bir araya gelmek isterlerdi.
- Hz. Muhammed'in ailesinde misafirlere cömert

davranılır, evde bulunan yiyeceklerden onlara ikram edilirdi. Bir gün fakir bir kadın iki kız çocuğuyla Hz. Muhammed'in (sav.) evine geldi. Evde hurmadan başka bir şey yoktu. Hz. Muhammed (sav.) başka bir ikramda bulunamayışının hüznü ile hurmayı kadına verdi. Kadın da hurmayı alıp kızlarına paylaştırdı.

- Bizler de Hz. Muhammed (sav.) ve onun ailesi gibi misafirlerimize güler yüzlü olmalı, imkânlarımız dahilinde cömertçe ikramda bulunmalıyız.

Hz. Hasan (r.a) ve Hz. Hüseyin (r.a)

- Hz. Hasan ve Hüseyin, Hz. Muhammed'in (sav.) torunları, Hz. Ali ve Hz. Fatıma'nın çocuklarıdır.
- Hz. Hasan, Hz. Muhammed'in (sav.) terbiyesiyle büyümüş, beyaz ve güzel yüzlü olup yüzü Resulullah'ın yüzüne çok benzeyen biridir.
- Hz. Hasan rıza, sabır ve kerem sahibidir.
- Babası, Hz. Ali şehit olduktan sonra halife seçilmiştir. Halifelîği döneminde Muaviye ile çatışmalar çıkınca Müslüman kanının dökülmesi için halifelîği Muaviye'ye bırakmıştır.
- Hz. Hasan, eşi Cade tarafından zehirlenerek vefat etmiştir.
- Hz. Hüseyin, Hz. Ali'nin ikinci oğludur. İsmi Hz. Muhammed (sav.) vermiştir.
- Hz. Hüseyin'in soyundan gelenlere "Seyyid" denir.
- Hz. Hüseyin Kerbela olayı sonucunda şehit olmuştur.
- Hz. Muhammed'in (sav.) torunları ile münasebeti çok samimidir. Onlara şefkat ve merhametle yaklaşmıştır.
- Bir keresinde Hasan ve Hüseyin Hz. Muhammed'den (sav.) kendilerine deve almasını istediler. Hz. Muhammed (sav.) bu isteğini anın-

da yerine getiremedi. Ancak Hasan ve Hüseyin üzülmelerini dört ayak oldu ve şakayla karışık onlara şöyle söyledi: "Haydi binin, bundan iyi deve mi olur?" Bu oyunu oynarlarken Hz. Ömer geldi ve çocuklara "Ne güzel bineceğiniz var!" dedi. Hz. Muhammed'de (sav.) "Onlar da ne güzel biniciler." diye buyurdu.

Bir Sure Tanıyorum: Kevser Suresi ve Anlamı

- Kur'an-ı Kerim'in 108. suresidir.
- 3 ayetten oluşur. Kur'an'ın en kısa suresidir.
- Kevser; bolluk, bereket ve neslin çoğalması anlamlarına gelmektedir.

KEVSER SURESİ

Okunuşu: Bismillahirrahmanirrahim

1. İnnâ a'taynâkel kevser.
2. Fesalli lirabbike venhar.
3. İne şânieke huvel ebter.

Anlamı: Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Muhakkak Biz, sana Kevseri verdik.
2. Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.
3. Doğrusu sana kin besleyendir soyu kesik olan.

İNGİLİZCE

EDITÖR YAYINEVİ

VOCABULARY

- **adopt/get an animal:** sahip çıkmak, evlat edinmek
- **animal shelter:** hayvan barınağı
- **bark:** havlamak
- **claw:** pençe
- **donate money:** para bağışlamak
- **examine:** muayene etmek
- **feed:** beslemek
- **help:** yardım etmek
- **kitten:** kedi yavrusu
- **puppy:** köpek yavrusu
- **save:** korumak
- **sleep:** uyumak
- **tail:** kuyruk
- **vet:** veteriner

The Present Continuous Tense

- ⊙ Genellikle konuşma anında yaptığımız eylemlerden bahsederken bu yapıyı kullanırız.
- ⊙ Present Continuous Tense (Şimdiki Zaman) ile cümle kurulurken “am/is/are” yardımcı fiilleri kullanılır ve fiilin sonuna “-ing” takısı getirilir.

Affirmative Sentences (Olumlu Cümleler)		
I	am	feeding the birds. (V + ing)
You We They	are	
He She It	is	

Negative Sentences (Olumsuz Cümleler)		
I	am not	sleeping. (V + ing)
You We They	are not (aren't)	
He She It	is not (isn't)	

Question Sentences (Soru Cümleleri)		
Am	I	helping the dog? (V + ing)
Are	you we they	
Is	he she it	

Short Answers (Kısa Cevaplar)					
Yes,	I	am.	No,	I	am not.
	you we they	are.		you we they	are not. (aren't)
	he she it	is.		he she it	is not. (isn't)

- Present Continuous Tense (Şimdiki Zaman) ile sık kullanılan zaman ifadeleri şunlardır:
  - ↳ now (şimdi)
  - ↳ at the moment (şu an)
  - ↳ right now (hemen şimdi)
  - ↳ at present/at the present (şu anda)
  - ↳ nowadays (bu günlerde, bu sıralar)

Asking for Permission (Making Simple Inquiries)

- “Can” i yeteneklerimizden bahsederken kullanabildiğimiz gibi izin isterken de kullanabiliriz.
- Tüm öznelerde “can” kullanılır. Olumsuzu “can't” tır. Fiil yalın hâlde kullanılır.

VOCABULARY

- **Children's Day:** Çocuk Günü (Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı)
- **Chinese New Year:** Çin Yeni Yılı
- **Christmas:** Noel
- **Cinco de Mayo:** Meksika 5 Mayıs Zafer Bayramı
- **Diwali:** Hindistan Işık Festivali
- **Easter:** Paskalya, Yumurta Bayramı
- **Eid:** Ramazan Bayramı
- **Halloween:** Cadılar Bayramı
- **Independence Day:** (Amerika'nın) Bağımsızlık Günü
- **Ramadan Feast (Eid al Fitr):** Ramazan Bayramı
- **Republic Day:** Cumhuriyet Bayramı
- **Sacrifice Feast (Eid al Adha):** Kurban Bayramı
- **Thanksgiving Day:** Şükran Günü
- **Trick or treat!:** Şeker mi şaka mı!
- **Victory Day:** Zafer Bayramı
- **Youth and Sports Day:** Gençlik ve Spor Bayramı

Making Simple Inquiries

✂ Examples

- How do you celebrate Children's Day?
  - ↳ We dance and sing songs.
- How does Burak celebrate Ramadan?
  - ↳ He visits his relatives.
- What do you do for Easter?
  - ↳ We paint eggs and hide them.
- Who celebrates Cinco de Mayo?
  - ↳ Mexican people celebrate it.
- When do people play trick or treat?
  - ↳ They play trick or treat on Halloween.
- Where do people light candles and eat chicken curry on Diwali?
  - ↳ In India.
- What is your favorite festival?
  - ↳ My favorite festival is Eid. / It is Eid.
- How many religious festivals are there in Turkey?
  - ↳ Two. One of them is Ramadan Feast and the other one is Sacrifice Feast.

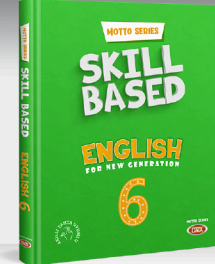
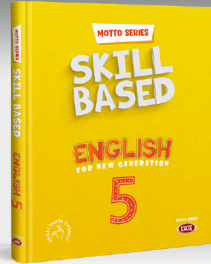
Naming Numbers

- 100 ile 1000 arasındaki bazı sayıların İngilizce yazılışı şöyledir:
- **100:** A/One hundred
- **115:** One hundred and fifteen
- **200:** Two hundred
- **236:** Two hundred and thirty-six
- **300:** Three hundred
- **347:** Three hundred and forty-seven
- **400:** Four hundred
- **465:** Four hundred and sixty-five
- **500:** Five hundred
- **589:** Five hundred and eighty-nine
- **600:** Six hundred
- **613:** Six hundred and thirteen
- **700:** Seven hundred
- **750:** Seven hundred and fifty
- **800:** Eight hundred
- **842:** Eight hundred and forty-two
- **900:** Nine hundred
- **991:** Nine hundred and ninety-one
- **1000:** A/One thousand

▶ NOT

Üç ve dört basamaklı sayılarda "hundred (yüz)" sözcüğünden sonra "and" kelimesinin getirileceğini unutmayalım.

ÜCRETSİZ
İÇERİK İÇİN

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 - Faks: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.editoryayinevi.com | bilgi@editoryayinevi.com

ISBN 978-605-280-277-9

9 786052 802779